

SPENCER JOHNSON (1938–2017) a obținut o diplomă de licență în psihologie de la University of Southern California, o diplomă de master de la Royal College of Surgeons din Irlanda, apoi și-a petrecut anii de stagiatură în cadrul Harvard Medical School și Mayo Clinic.

Este creatorul The One Minute Manager System™ și autorul sau coautorul mai multor bestselleruri *The New York Times*, printre care se numără cartea de față și titluri precum *Manager la minut* și *Da sau nu. Ghidul deciziilor eficiente* (traduse la Curtea Veche Publishing). În 2005, cartea *Cine mi-a luat cașcavalul?*, după șapte ani de la apariție, a fost declarată de Amazon.com cel mai bine vândut titlu de la înființarea site-ului. Spencer Johnson, care abandonase cariera medicală pentru a scrie cărți despre viața de zi cu zi, a ajuns celebru în urma popularității fără precedent a acestui titlu devenit un fenomen editorial și un manual al angajaților de succes. Cărțile sale au fost traduse în peste 45 de limbi și au fost tipărite în peste 50 de milioane de exemplare.

spencer
johnson

cine mi-a luat cașcavalul?

O CALE SURPRINZĂTOARE DE A FACE FAȚĂ SCHIMBĂRILOR
DIN VIATA PERSONALĂ ȘI PROFESIONALĂ

Ediția a V-a, revizuită

Prefață de dr. Kenneth Blanchard

Traducere din engleză de
LUCIAN POPESCU

CUPRINS

Fenomenul <i>Cine mi-a luat cașcavalul?</i>	9
Fac parte din noi însine	
Simplul și complexul.....	13
Prefață	
Povestea din spatele poveștii	
de dr. Kenneth Blanchard.....	15
O adunare	
Chicago	25
O poveste	
Cine mi-a luat Cașcavalul?.....	31
O discuție	
Mai târziu, în aceeași zi.....	85

O ADUNARE Chicago

ÎNTR-O DUMINICĂ ÎNSORITĂ, în Chicago, mai mulți foști colegi de clasă, care fuseseră buni prieteni în timpul școlii, s-au adunat să ia prânzul împreună, după ce, cu o noapte înainte, participaseră la reuniunea absolvenților liceului lor. Erau curioși să audă mai multe despre ceea ce se întâmplase în viețile celorlalți. După ce au glumit și au luat o masă bună, s-au antrenat într-o interesantă conversație.

Angela, care fusese odinioară cea mai populară fată din clasă, spuse:

— Cu siguranță, viața a luat o altă întorsătură decât mă așteptasem când eram la școală. S-au schimbat o mulțime de lucruri.

— Fără îndoială că s-au schimbat, se auzi ca un ecou vocea lui Nathan.

Toți știau că Nathan intrase în afacerile familiei, care merseră aproape pe aceeași linie tot timpul și erau parte a vieții comunității locale de mai multă vreme decât își puteau ei aminti. Așa că au fost surprinși când el păru îngrijorat.

— Dar ați observat că noi nu dorim să ne schimbăm când lucrurile se schimbă? întrebă el.

— Cred că ne opunem schimbării pentru că ne e frică de ea, spuse Carlos.

— Carlos, tu erai căpitanul echipei de fotbal, își aminti Jessica. Nu m-am gândit niciodată că o să te aud vorbind despre frică.

Toți au râs, pentru că își dădeau seama că, deși plecaseră în direcții diferite — de la cei care muncceau la domiciliu până la cei care conduceau companii —, experimentaseră cu toții aceleași trăiri.

Fiecare încercase să facă față schimbărilor neașteptate intervenite în ultimii ani. Si mulți dintre ei admiteau că nu cunoșteau o cale eficientă de a le depăși cu bine.

Apoi Michael spuse:

— De obicei, îmi era frică de schimbare. Când firma noastră s-a confruntat cu o mare schimbare, nu am știut ce să facem. Nu am modificat ceea ce trebuia și am fost pe punctul de a pierde. Asta s-a întâmplat până când am auzit o mică poveste distractivă care a schimbat totul.

— Cum aşa? se miră Nathan.

— Ei bine, povestea a schimbat felul în care priveam schimbarea — ideea că pierdeam ceva pentru a câștiga altceva — și mi-a arătat cum să procedez. Apoi, lucrurile s-au îmbunătățit repede atât la muncă, cât și în viața mea. La început, am fost intrigat de simplitatea acestei povești, pentru că sună oarecum ca la școală. Mai departe am realizat că, de fapt, eram intrigat de mine însuși, pentru că nu vedeam ceea ce era evident și nu faceam, atunci când se schimba ceva, acele lucruri care trebuiau făcute. Când mi-am dat seama că acele patru personaje din poveste reprezentau diferite părți ale personalității mele, am decis asemeni cui doream să acționez și m-am schimbat.

Mai târziu, am dat povestea mai departe altor oameni din compania noastră, iar ei au dat-o

altora și, curând, afacerea noastră a mers mult mai bine, pentru că majoritatea s-a adaptat mai bine la schimbări. Îi, la fel ca mine, mulți oameni au spus că povestea i-a ajutat și în viața personală.

Cu toate acestea, au fost și câțiva care au spus că nu câștigaseră nimic. Unii au spus că știau acele lucruri și că deja le trăiseră. Dar mulți gândeau că sunt atoateștiitori și nu mai voiau să mai învețe. Nu-și puteau închipui cum altora le aducea atât de multe beneficii.

Când unul dintre membrii consiliului de administrație, care avea dificultăți de adaptare, a spus că povestea aceasta este o pierdere de timp, ceilalți au glumit pe seama lui, spunând că știau care dintre personajele povestirii îl reprezintă — cel care nu învăță nimic nou și nu se schimba.

— Cum se numește povestea? întrebă Angela.

— *Cine mi-a luat Cașcavalul?*

Toți râseră.

— Cred că deja îmi place, spuse Carlos. Nu vrei să ne spui și nouă povestea? Poate că vom putea trage și noi învățăminte din ea.

O ADUNARE

29

— Bineînțeles, răsunse Michael. Aș fi chiar fericit să o spun și nu durează prea mult.

Așa că începu:

O POVESTE Cine mi-a luat Cașcavalul?

ODATĂ, DEMULT, într-un ținut îndepărtat, trăiau cei patru mici eroi ai poveștii noastre, alergând toată ziua printr-un labirint, căutând Cașcavalul care-i hrănea și-i făcea fericiti.

E vorba despre doi șoricei pe nume Mirosilă și Gonilă, și despre doi omuleți, care erau la fel de mici ca și șoriceii, dar arătau și acționau aproape la fel ca oamenii de astăzi. Numele lor erau dl Iepure și dl Hohot.

Pentru că erau atât de mici, era lesne să nu observi ce făceau. Dar dacă ai fi privit mai de aproape, ai fi observat cele mai uimitoare lucruri!

În fiecare zi, șoriceii și omuleții își petreceau timpul în labirint, căutând Cașcavalul lor special.

Şoriceii Mirosilă și Gonilă aveau minte de rozătoare, dar instinctele le erau bune atunci când își căuta mica porție de Cașcaval de ros, aşa cum deseori se întâmplă cu şoriceii.

Cei doi omuleți, dl Iepure și dl Hohot, își foloseau creierele, pline de tot felul de convingeri și emoții, căutând un alt fel de cașcaval, Cașcaval — cu C mare — care, credeau ei, îi va face să se simtă fericiți și plini de succes.

Oricât de diferiți ar fi fost, şoriceii și omuleții aveau totuși ceva în comun: dimineața, fiecare dintre ei își îmbrăca treningul de jogging, își lua pantofii de alergat, își părăsea căsuța și gonea prin labirint după Cașcavalul preferat.

Labirintul era alcătuit dintr-o mulțime de coridoare și de camere, în unele dintre ele găsindu-se delicioasa brânză. Dar existau, de asemenea, și colțuri întunecate, și alei neluminate, care nu duceau nicăieri. Oricine se putea rătăci cu ușurință acolo.

Cu toate acestea, pentru cei care își găsiseră drumul, labirintul avea secrete care-i făcea să se bucure de o viață mai bună.

Şoriceii Mirosilă și Gonilă foloseau metoda simplă „încearcă-toate-posibilitățile“, pentru a găsi Cașcavalul. Alergau de-a lungul unui corridor și, dacă nu găseau nimic, se întorceau și alergau pe următorul. Țineau minte coridoarele în care nu găsiseră Cașcaval și intrau repede în cele noi.

Mirosilă adulmeca locul pe unde ar putea fi Cașcavalul, folosindu-se de nasul său mare, iar Gonilă alerga repede înainte. Așa cum era de așteptat, se rătăceau de multe ori, mergând în direcții greșite, și de multe ori, se izbeau de ziduri. Dar după un timp, reușeau să-și găsească drumul.

Asemenei şoriceilor, cei doi omuleți, dl Iepure și dl Hohot, își foloseau și ei capacitatea de a gândi și învățau din experiența trecută. Astfel, se străduiau cu mințile lor complexe să dezvolte metode din ce în ce mai sofisticate pentru a găsi Cașcavalul.

Uneori, treaba mergea bine, dar alteori puternicele lor convingeri omenești și emoțiile preluau controlul și le întunecau felul de a privi lucrurile. Acest lucru făcea ca viața în labirint să fie mai complicată și mai incitantă.